

KABITEN

Door: André R.M. Pakosie

Een *kabiten* is, op de *gaanman* na, de hoogste bestuurlijke functie onder de verschillende Surinaamse en Frans-Guyanese Marrongemeenschappen. De *kabiten* is leider van een *Lo* (een bundeling van matrilineair gebonden groepen binnen een Marron etnische gemeenschap) en van een dorp met de status van *kondee*, of leider van een Marronleefgemeenschap buiten het traditionele woongebied, zoals dat vanaf 2000 het geval is in Nederland. De *kabiten* vertegenwoordigt zijn lo en dorp, of zijn leefgemeenschap buiten het traditionele woongebied, in het bestuur of traditionele gezag van zijn *Gaan-lo* of *Nási* (een Marron etnische gemeenschap) waarvan het hoofd de *gaanman* is.

Organisatiestructuur

De kabiten heeft een aantal *basiya* tot zijn beschikking als assistenten. Het traditionele gezag van de *Gaan-lo* ziet er als volgt uit:

- * Een *gaanman*;
- * Een aantal *kabiten*
(Een *Gaan-lo* kan tenminste één van deze *kabiten* aanwijzen als *edekabiten*, die in voorkomende gevallen de werkzaamheden van een aantal *kabiten* van dezelfde *Gaan-lo* in een bepaalde regio coördineert).
- * Een aantal *basiya*, én de
- * *Bendi-A se-man*, een afvaardiging van het volk als adviesraad bij beraadslagingen. De samenstelling van deze raad kan steeds wisselend zijn.

Kabiten en basiya in Nederland

In Nederland hebben drie Marrongemeenschappen *kabiten* en *basiya*, als vertegenwoordigers van het traditionele gezag van hun respectievelijke Marrongemeenschap in Suriname.

De eerste Marrongemeenschap in Nederland die een raad van kabiten en basiya instelde, is de *Ndyuka* of *Okanisi*. In 2000 installeerde *gaanman* Gazon Matodja, de eerste *kabiten*, André R.M. Pakosie, en een aantal *basiya* in Nederland, verenigd in de *Raad van Kabiten en Basiya van de Okanisi in Nederland*.

In 2006 installeerden de *Pamaka* Marrons hun raad van kabiten en basiya in Nederland.

In 2007 installeerde *gaanman* Belfon Aboikoni van de Saamaka Marrons, *kabiten* en *basiya* voor de Saamakagemeenschap in Nederland. De *kabiten* en *basiya* van de Saamaka zijn verenigd in het *Collectief van Saramakaanse Gezagdragers in Nederland*.

Zie ook:

* <http://nl.wikipedia.org/wiki/Marrons>

* <http://nl.wikipedia.org/wiki/Kabiten>

Bronnen

- * Pakosie, André R.M.; Gazon Matodja, Surinaams stamhoofd aan het einde van een tijdperk, 1999.
- * Pakosie, André R.M.; De Marrons van Suriname. In: Siboga, Jaargang 15, nr. 1, 2005.
- * Pakosie, André R.M.; Een analyse van het conflict om het gaanmanschap bij de Saamaka. In: Siboga, Jaargang 15, nr. 1, 2005.